

**REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
G R A D Z A D A R
Gradonačelnik**

Klasa: 550-01/12-01/01
Ur. broj: 2198/01-1/4-12-2
Zadar, studeni 2012.

- GRADSKOM VIJEĆU GRADA ZADRA -

PREDMET:

Prijedlog Programa potreba za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra za 2013. godinu

**NADLEŽNOST
ZA DONOŠENJE:**

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PRAVNI TEMELJ:

**Zakon o socijalnoj skrbi, članak 22.
(Narodne novine" broj :33/12)**

**Statut Grada Zadra - članak 27.
(„Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09 i 28/10)**

PREDLAGATELJ:

Gradonačelnik

IZVJESTITELJ:

Gradonačelnik

MATERIJAL IZRADIO:

UO za socijalnu skrb i zdravstvo

Dostavlja se Gradskom vijeću Prijedlog Programa potreba za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra za 2013. godinu – **na razmatranje i odlučivanje.**

GRADONAČELNIK
Zvonimir Vrančić, v.r.

*Temeljem čl. 22. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ br. 33/12) i članka 27. Statuta Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“ br. 9/09 i 28/10), **Gradsko vijeće Grada Zadra**, na ____.
sjednici, održanoj dana _____ 2012. godine, donosi*

**PROGRAM
POTREBA ZA SOCIJALNU SKRB I ZDRAVSTVO
GRADA ZADRA ZA 2013. GODINU**

I. UVOD

Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Grada Zadra koji se odnose na skrb za građane koji zbog različitih nepovoljnih okolnosti nisu u stanju sami rješavati svoje životne potrebe kao i poslove koji se odnose na prevenciju i poboljšanje zdravlja i kvalitete zdravstvene zaštite građana. Najveći dio poslova Upravni odjel obavlja samostalno kao što su: plansko-analitički poslovi, izrada nacrta akata i unapređenje metoda rada, rad sa strankama, vođenje upravnih postupaka i doношење rješenja o ostvarenju pojedinih prava građana (pomoć za podmirenje troškova stanovanja, isplate novčanih naknada, prava na subvencije pojedinih usluga...), vođenje predmeta u neupravnom postupku koji se uglavnom odnose na programe javnih potreba iz područja socijalne skrbi i zdravstva, ali dio poslova, po provedenom javnom pozivu, provodi se u partnerstvu s ustanovama i udrugama građana koji se odnose na jedno od slijedećih područja djelovanja:

- **Socijalnu i psihosocijalnu zaštitu građana**, a osobito: djece i mlađih, žena i obitelji, djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, kronično bolesnih osoba, osoba starije životne dobi, branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata, zatim
- **Zaštitu zdravlja građana**: promicanje zdravlja, zdravstveni odgoj i zdravstveno prosjećivanje, prevencija i suzbijanje različitih vidova ovisnosti kod mlađih (alkohol, droga, klađenje, video igrice...), prevenciju i suzbijanje ozljedivanja i invaliditeta i
- **Zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja**: hvatanje i daljnja skrb o napuštenim i izgubljenim životnjama te uklanjanje lešina uginulih životinja s javnih gradskih površina.

Gospodarske prilike i socijalno okruženje

Ono o čemu se moralo voditi računa prilikom planiranja i osmišljavanja socijalnog programa Grada Zadra za 2013. godinu jest činjenica da se nalazimo u vremenu sve teže svjetske ekonomske i gospodarske krize. Usprkos tome, ovih nekoliko proteklih godina kriza je samo djelomično utjecala na pogoršanje socijalne slike grada Zadra. Godina koja slijedi po svemu sudeći bit će također krizna i teška godina, ali, sukladno Smjernicama za izradu proračuna, izdaci za socijalnu skrb i zdravstvo neće se smanjivati.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje, na području grada Zadra broj nezaposlenih nije se osjetno povećavao. Prosječan broj nezaposlenih osoba u prvih devet mjeseci ove godine gotovo je istovjetan kao i u istom periodu tijekom 2011. godine. Na razini cijele županije u 2011. godini na evidenciji ZZZ Zadar u prosjeku je bilo 10.219 nezaposlenih osoba, a u prvih devet mjeseci 2012. godini prosječno ih je bilo 10.342. Kad je u pitanju samo područje grada Zadra stanje je nešto povoljnije. Naime, prosječan broj nezaposlenih tijekom 2011. godine iznosio je 7.497 osoba, a tijekom prvih devet mjeseci 2012. godine na evidenciji Zavoda prosječno je bilo 7.415 nezaposlenih osoba. Također kad je u pitanju broj novoprijavljenih radi zaposlenja ili broj zaposlenih na temelju radnog odnosa situacija u 2012. godini gotovo je istovjetna kao i tijekom 2011. godine.

Ukupan broj zaposlenih i umirovljenika s prebivalištem na području Zadarske županije gotovo se nije mijenjao u odnosu na isti period prošle godine, tako da zaposlenih, dakle onih za koje se plaćaju doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje ima ukupno 50.070 osoba, a na evidenciji HZMO-a umirovljenika ima nešto manje od 40.000. Dakle, omjer zaposlenih i umirovljenika nije povoljan i ne udovoljava zamišljenoj „međugeneracijskoj solidarnosti“. Međutim, omjer zaposlenih i umirovljenika, prema prikazanim brojkama izrazito je povoljniji nego u odnosu na druge lokalne zajednice u Hrvatskoj kao i na omjer na državnoj razini gdje je mala razlika između broja zaposlenih i umirovljenih osoba (u nekoliko hrvatskih županija broj umirovljenika, nažalost već je premašio broj zaposlenih osoba).

Nadalje, broj egzistencijalno ugroženih građana grada Zadra nije se povećavao. Naime, na evidenciji Centra za socijalnu skrb Zadar broj korisnika osnovnog prava iz sustava socijalne skrbi („pomoć za uzdržavanje“) ostao je gotovo isti u odnosu na godinu dana ranije. Slična situacija je i kad su u pitanju ostvarenja drugih prava iz sustava socijalne skrbi; jednokratne novčane potpore, doplatak za pomoć i njegu, osobna invalidnina ili neke od socijalnih usluga.

U programima za 2013. godinu dat će se prioritet sljedećim aktivnostima

- praćenju tijeka reforme i decentralizacije sustava socijalne skrbi i aktivno uključivanje u samu provedbu.
- kontinuiranom praćenju socijalnog i materijalnog statusa građana,
- poboljšanju dostignute razine socijalne zaštite građana,
- stambenom zbrinjavanju socijalno ugroženih obitelji
- u koordinaciji s Ministarstvom socijalne politike i mladih očekuje se konačno useljenje OŠ Voštarnica i DV za djecu s teškoćama u razvoju „Latica“ u novu zgradu Centra za odgoj, obrazovanje, rehabilitaciju - Mocire
- okončanju i implementaciji Gradskog programa djelovanja za mlade
- aktivnom sudjelovanju u prevenciji bolesti ovisnosti i poticanju programa koji se bave problematikom svih vrsta ovisnosti kod mladih
- prevenciji urbanog kriminaliteta s težištem na prevenciju alkoholizma kod mladih te suzbijanju nasilja i zlostavljanja među mladima i nad mladima,
- promicanju zdravlja i zdravih stilova življenja,
- poboljšanju programa zdravstvene zaštite građana, a napose onih koji su u funkciji zaštite djece, mladeži, žena, osoba s invaliditetom,
- nastavku i daljnjoj provedbi kampanje za borbu protiv obiteljskog nasilja i ravnopravnosti spolova.
- nastavku financiranja programa udruga iz djelatnosti socijalne skrbi i zdravstva i nastavku jačanja civilnog sektora i sudioničke demokracije
- pomoći pri nabavi medicinske opreme Općoj bolnici Zadar kao i pomoći pri provedbi programa ostalih zdravstvenih ustanova koje djeluju na području grada Zadra.

Promjene u finansijskom planu u odnosu na 2012. godinu

Planirana sredstva za 2013. godinu manja su za 1.333.700 kn u odnosu na prethodnu godinu prije rebalansa, odnosno veća za 711.300,00 kn po rebalansu. U projekcijama za 2014. godinu došlo je do određenog smanjenja ukupnih sredstava Odjela, što je izravna posljedica okončanja radova Centra „Mocire“. U ovom trenutku teško je dugoročno predvidjeti gospodarske i finansijske promjene u svijetu i kod nas, zbog čega je teže osmisiliti projekcije za 2015. proračunska godina, ali se u svakom slučaju nadamo da ćemo uspjeti održati dosegnute standarde u pružanju socijalnih pomoći i usluga, a što će biti usklađeno s Smjernicama Upravnog odjela za financije za izradu Proračuna Grada Zadra i Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne samouprave Vlade RH. Prema „planiranim ciljevima u razdoblju od 2013.-2015. godine i maksimalnim limitima potrošnje“, navedenih u spomenutim dokumentima treba i nadalje „zaštititi socijalno ugroženu kategoriju građana“, „nastaviti s dalnjim podizanjem standarda i kvalitete zdravstvene zaštite građana“, kao i „nastavkom financiranja poslova i aktivnosti u prevenciji i borbi protiv ovisnosti te zaštiti djece, mladeži i obitelji“.

Za provedbu svih programa planirana sredstva za 2013. godinu prikazana su po pojedinim glavama u slijedećoj tablici:

TABLICA 1.

Red. broj	Razdjel 0400: UO za socijalnu skrb i zdravstvo	Proračun 2012.	Proračun 2013.	Projekcija 2014.
1.	Glava 0410: Socijalna skrb	13.101.900,00	13.107.400,00	13.615.000,00
2.	Glava 0420: Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju „Latica“	6.371.000,00	7.336.800,00	4.355.000,00
3.	Glava 0430: Zdravstvena zaštita	3.220.000,00	2.990.000,00	3.265.000,00
4.	Glava 0440: Hrvatski branitelji	900.000,00	870.000,00	900.000,00
5.	SVEUKUPNO ODJEL:	23.592.900,00	24.304.200,00	22.135.000,00

II. PROGRAM SOCIJALNE SKRBI

Socijalna skrb dio je sustava socijalne sigurnosti, usmjeren na suzbijanje siromaštva, socijalne ugroženosti i socijalne isključenosti. Programom socijalne skrbi Upravnog odjela za socijalnu skrb Grada Zadra nastoji se osigurati pomoć za podmirivanje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama koje one same, a niti uz pomoć članova obitelji ne mogu osigurati, bilo zbog osobnih, gospodarskih, socijalnih, zdravstvenih ili nekih drugih nepovoljnih životnih okolnosti. Socijalna skrb regulirana je Zakonom o socijalnoj skrbi („NN“ 33/12) i u najvećem dijelu je u nadležnosti države, ali značajan dio, organizacijski i finansijski stavljen je i u nadležnost područne (regionalne) i lokalne samouprave.

Korisnici i prava iz sustava državne socijalne skrbi

Korisnici socijalne skrbi koja je u nadležnosti države imaju slijedeća prava:

- **Prava na novčane naknade i potpore:** pomoć za uzdržavanje, pomoć za stanovanje, jednokratne pomoći, potpore za obrazovanje, osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja i inkluzivni dodatak.
- **Prava na socijalne usluge:** informiranje i savjetovanje, usluge obiteljske medijacije, usluge pomoći i njegu u kući, usluge stručne pomoći u obitelji (patronaža), usluga rane intervencije, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija), usluge boravka, usluge smještaja i usluge stručne potpore u obavljanju poslova i zapošljavanju.

Korisnici i prava iz Socijalnog programa Grada Zadra

Sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi, „Veliki gradovi i sjedišta županija obvezni su, sukladno finansijskim mogućnostima u svojim proračunima osigurati sredstva za podmirenje troškova stanovanja, te poticati i osigurati građanima na svom području druge oblike materijalnih pomoći i potpora kao što su: prehrana u pućkim kuhinjama, privremeni smještaj beskućnika u prihvatilištima, smještaj socijalno najugroženijih obitelji u socijalne stanove, subvencije u plaćanju pojedinih socijalnih i drugih usluga (besplatni javni prijevoz, subvenciji boravka djece u predškolskim ustanovama, pravo na jednokratne novčane potpore zbog niza težih životnih okolnosti, pomoći starijim i nemoćnim osobama, pomoći osobama s invaliditetom, zlostavljanim ženama i djeci itd), te poticanje rada udruga i volonterskog rada u socijalnoj skrbi“.

Različite oblike pomoći u okviru Socijalnog programa Grada Zadra koristilo je oko deset tisuća građana (uključujući i besplatni javni prijevoz). Tijekom godine zaprimi se nekoliko tisuća dopisa, zahtjeva i zamolbi građana, a slična je situacija i po pitanju prijema stranaka ili izdavanja pojedinačnih rješenja.

Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo u izradi godišnjeg plana i programa, pored vlastitih programa i programa koji proizlaze kao obveze definirane zakonom, daje mogućnost pojedincima, udrugama građana i odgovarajućim ustanovama da dostavom prijedloga, projekata i programa sudjeluju u kreiranju socijalne i zdravstvene politike svoga grada. Tako je i ove godine upućen Javni poziv za prikupljanje projekata i programa s područja socijalne i zdravstvene skrbi. Najveći dio pristiglih prijedloga ocijenjen je prihvatljivim te su kao takovi uvršteni u proračun za 2012. Godinu.

Za izvršenje pojedinih aktivnosti Socijalnog programa za razdoblje 2012-2013. Godinu planirana sredstva prikazana su u slijedećoj tablici:

TABLICA 2.

Red. broj	Glava 0410: Socijalna skrb	Proračun 2012.	Proračun 2013.	Projekcija 2014.
1.	Poboljšanje kvalitete života starijim i nemoćnim osobama	2.606.900,00	2.722.400,00	2.950.000,00
1.1.	Služba njegе i pomoć starijim osobama – Dom Sv. „Frane“	1.200.000,00	1.295.500,00	1.300.000,00
1.2.	Program „Halo pomoć“	286.900,00	286.900,00	300.000,00
1.3.	Gradska udruga umirovljenika	140.000,00	140.000,00	150.000,00
1.4.	Novčana pomoć umirovljenicima-„uskrsnice“	980.000,00	1.000.000,00	1.200.000,00
2.	Zaštita životnog standarda	5.930.000,00	5.840.000,00	6.100.000,00
2.1.	Podmirivanje troškova stanovanja	2.150.000,00	2.060.000,00	2.200.000,00
2.1.a)	Podmirenje utroška el. energije	1.050.000,00	1.050.000,00	1.100.000,00
2.1.b)	Komunalne usluge	500.000,00	500.000,00	500.000,00
2.1.c)	Pomoć za podmirenje troškova ogrjeva	600.000,00	510.000,00	600.000,00
2.2.	Subvencija boravka djece u predškolskim ustanovama	1.100.000,00	1.100.000,00	1.100.000,00
2.3.	Prijevoz osoba s invaliditetom	200.000,00	200.000,00	200.000,00
2.4.	Subvencija u gradskom prijevozu	1.900.000,00	1.900.000,00	2.000.000,00
2.5.	Pučka kuhinja	580.000,00	580.000,00	600.000,00
3.	Psihosocijalna zaštita obitelji	3.295.000,00	3.195.000,00	3.195.000,00
3.1.	Besplatni prijevoz učenika iz soc. Ugroženih obitelji	30.000,00	30.000,00	30.000,00
3.2.	Jednokratne novčane pomoći soc. Ugroženim obiteljima	450.000,00	450.000,00	450.000,00
3.3.	Obiteljski centar	75.000,00	75.000,00	75.000,00
3.4.	Sklonište i savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja	400.000,00	400.000,00	400.000,00
3.5.	Naknada za opremu novorođenč.	2.250.000,00	2.150.000,00	2.150.000,00
3.6.	Udruga „Izvor“- Pomoć trudnicama i roditeljima i „Društvo naša djeca“	60.000,00	60.000,00	60.000,00
3.7.	Pomoć djeci smještenoj u Domu za odgoj djece i mladeži Zadar	30.000,00	30.000,00	30.000,00
4.	Sufinanciranje udruga građana s područja socijalne skrbi	1.270.000,00	1.350.000,00	1.370.000,00
4.1.	Udruga osoba oštećena sluha	95.000,00	110.000,00	110.000,00
4.2.	Udruga slijepih i slabovidnih	95.000,00	110.000,00	110.000,00
4.3.	Gradsko društvo crvenog križa	480.000,00	480.000,00	480.000,00
4.4.	Caritas Zadarske nadbiskupije	450.000,00	450.000,00	450.000,00
4.5.	Aktivnosti manjih udruga	150.000,00	150.000,00	150.000,00
5.	Volonterski centar	0,00	50.000,00	70.000,00
UKUPNO Glava 0401		13.101.900,00	13.107.400,00	13.615.000,00

Obrazloženja:

Služba pomoći i njege u kući : Usluga pomoći i njege u kući regulirana je Zakonom o socijalnoj skrbi. Međutim, zbog povećanih potreba za ovom uslugom pri Domu za odrasle osobe „Sv. Frane“ već desetak godina djeluje Služba pomoći i njege u kući kao izvaninstitucionalni oblik skrbi o starijim osobama. Služba djeluje u skladu s Pravilnikom o ostvarenju pomoći i njege u kući kojeg donosi Grad Zadar (zadnje izmjene donesene su 2010. Godine). U skladu s tim pravilnikom korisnik može ostvariti pravo na pomoći u održavanju osobne higijene, pomoći u odjevanu, obavljanju kućanskih poslova, nabavci lijekova i potrebnih namirnica te zadovoljenju sličnih životnih potreba uključujući i dostavu ručka na kućnu adresu. U praksi se ovaj oblik skrbi pokazao prirodnijim i humanijim za osobe koje zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju ili zbog starosti nisu u mogućnosti skrbiti sami o sebi, a o njima se na odgovarajući način nisu u stanju brinuti niti članovi njihovih obitelji. Na ovaj način oni mogu ostati u svom domu, odnosno u svom prirodnom okružju, umjesto da traže stalni smještaj po domovima.

Trenutno je u Službi pomoći i njege zaposleno 11 njegovateljica i jedan vozač. Od postojećeg broja njegovateljica osam ih je angažirano na području grada Zadra, a tri na otocima Olib, Ist i Veli Iž. Potrebe za dodatnim njegovateljicama su sve veće kako na području grada tako i na pojedinim otocima. U ovom trenutku dat će se prioritet otoku Silbi gdje se, prema istraživanju i informacijama s terena osjeća potreba za ovom vrstom pomoći i intervencije.

Trenutno usluge službe pomoći i njege koristi oko sedamdeset osoba s područja grada i zadarskih otoka, a od kada je Dom Sv. Frane preuzeo provođenje ovog programa usluge njege u cijelosti koristilo je 310 osoba, a usluge organizirane prehrane 174 osobe.

„Halo pomoći“ - pomoći starijim i nemoćnim osobama : Program "Halo pomoći" (usluga na daljinu), suvremeni je oblik skrbi za starije i nemoćne osobe u njihovom domu, a provodi se u okviru programa koji provodi Dom za psihički bolesne odrasle osobe Sv.Frane u Zadru. Korisnici ove usluge, ostaju u svom domu nemajući osjećaj napuštenosti i osamljenosti, jer u svakom trenutku, bilo danju ili noću u životno ugrožavajućim situacijama, mogu pritiskom na gumb specijalnog aparatića dobiti vezu sa pružateljima usluge i dobiti odgovarajuću žurnu pomoći ili savjet.

Program "Halo pomoći" financirao se u početku sredstvima iz međunarodnih fondova- darovnica (uglavnom za nabavku aparatića za poziv u pomoći i uhodavanje provedbe projekta), a od listopada 2009. godine, pošto prestaju obveze iz Ugovora o dodjeli darovnice, program se nastavio financirati sredstvima iz Proračuna Grada Zadra. Provedba programa regulirana je Sporazumom o partnerstvu između Grada Zadra i Doma za odrasle osobe, a pored kontinuirane nabavke novih aparatića podrazumijeva i kontinuirano financiranje dviju djeLATnica.

Udruge umirovljenika Zadar: Na području grada Zadra kroz udruge umirovljenika aktivno je uključeno oko 3000 članova. Sredstvima iz proračuna Grada Zadra izgrađeni su brojni tereni za boćanje, a podružnicama udruga također su dodijeljeni brojni prostori za druženje.

Programi udruga umirovljenika uglavnom su vezani za športska i kulturna događanja, kao i pružanje različitih oblika i skrbi: besplatna pravna pomoći i savjeti, socijalna zaštita (davanje jednokratnih pomoći bolesnim, nemoćnim i najsiromasnijim članovima) te prevenciji zdravlja (predavanja o zdravstvenoj zaštiti, organiziranje mjerjenja tlaka i razine šećera u krvi,...).

Novčana pomoć umirovljenicima: Već treću godinu za redom iz Proračuna Grada Zadra isplaćuju se jednokratne novčane pomoći umirovljenicima, tzv. „uskrsnice“. I ove 2013. Proračunske godine nastaviti će se s isplatom „uskrsnice“, na način da će svaki umirovljenik čija mirovina ne prelazi iznos od 2.000,00 kn dobiti jednokratni novčani iznos od 200,00 kn.

Zaštita životnog standarda:

Podmirenje utroška vode i električne energije Temeljem članka 63. Zakona o socijalnoj skrbi jedinice lokalne samouprave obavezne su u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na pomoć za podmirivanje troškova stanovanja korisnicima „pomoći za uzdržavanje“ koji to pravo ostvaruju preko Centra za socijalnu skrb Zadar.

Pod troškovima stanovanja podrazumijevaju se naknada za utrošak električne energije i vode, te komunalne naknade, a u skladu sa *Pravilnikom o utvrđivanju kriterija za ostvarivanje prava na podmirivanje dijela troškova stanovanja*.

Podmirenje pogrebnih troškova osobama nepoznatog boravišta. Tijekom godine na području grada Zadra umre do pet osoba „bez adrese“, osoba koje nisu evidentirane niti kao korisnici „pomoći za uzdržavanje“ pri Centru za socijalnu skrb. Budući da takve osobe u pravilu nemaju srodnika koji bi preuzeo odgovornost za organizaciju i troškove dostojnog pogreba u takvim slučajevima pogrebni troškovi Nasadima d.o.o. podmiruju se iz Proračuna Grada Zadra.

Troškovi ogrjeva: Sukladno odredbama čl. 66. Zakona o socijalnoj skrbi, jedinice zajednice lokalne samouprave nadležne su za isplatu sredstava za nabavu ogrjeva korisnicima „pomoći za uzdržavanje“. Popis korisnika te vrste pomoći lokalnim zajednicama dostavlja nadležni Centar za socijalnu skrb.

Sredstva za tu namjenu transferiraju se u Proračun Grada Zadra iz državnog proračuna (posredstvom županije), a visinu iznosa za nabavu troškova ogrijeva donosi posebnom Odlukom Skupština Zadarske županije. Sukladno toj Odluci u 2013. proračunskoj godini za nabavku ogrijeva isplaćivati će se iznos od 950,00 kn po obitelji (bilo samačkoj ili višečlanoj obitelji).

Subvencija boravka djece u predškolskim ustanovama: Na području grada Zadra o djeci predškolskog uzrasta skrbe dva gradska vrtića („Radost“ i „Sunc“) i petnaest privatnih vrtića. Unutar 31 objekta smješteno je preko 2.000 djece. Sukladno odredbama *Pravilnika o utvrđivanju kriterija za ostvarivanje prava na sufinanciranje troškova boravka djece u predškolskim ustanovama*, pravo na subvenciju u predškolskim ustanovama (vrtićima i jaslicama), tijekom školske 2012/13. godine ostvarivati će oko 300 obitelji, u iznosima od 250,00 ili 500,00 kn po djetu, što ovisi od socijalnog statusa obitelji ili broja djece koja borave u jednoj od predškolskih ustanova.

Subvencija u gradskom prijevozu: Zaključkom Grada Zadra, besplatan gradski prijevoz odobren je sljedećim kategorijama građana: svim osobama starijim od 65 godina; umirovljenicima (bez obzira na životnu dob) čije mirovine ne prelaze iznos od 2.500,00 kn; članovima Udruge tjelesnih invalida, članovima Udruge civilnih stradalnika Domovinskog rata, članovima Udruge oboljelih od PTSP te članovima i roditelju - pratiocu člana Udruge »Svijetlo« te učenicima srednjih škola i redovnim studentima članovima obitelji koje su korisnici „pomoći za uzdržavanje“. Korisnici prava na subvenciju obvezatni su pored članskih iskaznica predložiti i osobnu iskaznicu kao dokaz o prebivalištu na području grada Zadra. Ova aktivnost provodi se u suradnji sa javnim poduzećem «Liburnija» d.o.o. , a procjenjuje se da pravo na besplatan gradski prijevoz godišnje koristi oko 8.000 korisnika.

Prijevoz po narudžbi za osobe s invaliditetom: Uočavajući velike probleme s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom, te u svrhu njihovog uključivanja u društvenu zajednicu i podizanja kvalitete življenja, iz proračuna Grada Zadra nabavljeno je posebno prilagođeno kombi vozilo za prijevoz osoba s invaliditetom Zbog jednostavnijeg tehničkog održavanja vozila te osiguranja potrebnih djelatnika, vozilo je dano na upravljanje poduzeću «Liburnija» d.o.o. Korisnici vozila su invalidne osobe s prebivalištem na području grada Zadra, koje se kreću pomoći invalidskih kolica ili druge osobe. Prijevoz se obavlja po pozivu korisnika, besplatan je, a sve troškove (goriva, održavanje vozila i plaće vozača) snosi Grad Zadar. Odobrenje za ovu vrstu prijevoza donosi *Povjerenstvo za prijevoz osoba s invaliditetom* sastavljeno od predstavnika UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra, Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije i Liburnija d.o.o. Zadar.

Jednokratne pomoći socijalno ugroženim obiteljima: Ovaj vid pomoći koji se provodi u suradnji s Karitasom Zadarske nadbiskupije spada u kategoriju izvanrednih socijalnih mjera koje se primjenjuju u posebno otežanim životnim okolnostima u koje mogu dosjeti pojedinci ili obitelji koje nisu same u mogućnosti zadovoljiti osnovne životne potrebe. Ovim oblikom pomoći obuhvaćena su :

- staračka domaćinstva, samci ili u paru, bez šire obiteljske potpore živeći pri tom u izuzetno teškoj materijalnoj situaciji, najčešće i narušenog zdravlja.
- korisnici stalne pomoći sa bolesnom djecom, čije liječenje iziskuje dodatne troškove zbog nabavke lijekova ili čestih putovanja na pregled i (ili) liječenje izvan Zadra
- iznenadne i izvanredne situacije i ugroze u kojima se mogu naći pojedine obitelji (događaji i okolnosti koje mogu prouzročiti ljudske žrtve ili teže materijalne štete).

Naknade za opremu novorođenčadi : *Odlukom o izmjeni Odluke o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta* od srpnja 2010. godine definirano je da se za svako prvorodenje dijete isplaćuje iznos od 2.000,00 kn, za svako drugorođeno 3.000,00 kn, a za svako trećerođeno i svako slijedeće rođeno dijete u obitelji isplaćuje iznos od 5.000,00 kn. Godišnje se na području grada Zadra rađa oko 750 djece, od čega su 45% prvorodenici, 37% drugo po redu rođeno dijete, a 18% su treće i više rođeno dijete u obitelji.

Pučka kuhinja «Sv. Vinko»: Organizirana prehrana jedan je od najdjelotvornijih način skrbi o najsiromajnjim stanovnicima grada. Još 1996.godine u suradnji Grada Zadra i Caritasa Zadarske nadbiskupije otvorena je Pučka kuhinja „Sv.Vinko“ u kojoj se svakodnevno priprema do 300 obroka. Korisnici ovog vida pomoći su osobe koje zbog svoje osobnosti, životnih okolnosti, te izostanka obiteljske solidarnosti nisu u stanju sebi osigurati podmirivanje osnovnih životnih potreba (nezaposlene osobe bez ikakvih primanja, duševno bolesne osobe, starije osobe bez ikakve obiteljske potpore, beskućnici itd). Osobama koje se ne mogu kretati, a ima ih oko 40-tak, obrok se dostavlja na kućnu adresu. Tijekom 2013. godine, pored ručka, korisnicima prenoćišta za beskućnike dostavljat će se i večera. Odobrenje za korištenje Pučke kuhinje donosi se u koordinaciji Caritasa Zadarske nadbiskupije i Centra za socijalnu skrb Zadar.

Obiteljski centar : Izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi od 2007. godine reguliran je način osnivanja Obiteljskog centra – ustanove socijalne skrbi čiji je osnovni zadatak obavljanje informativnih, savjetodavnih, preventivno-terapijskih, edukacijskih, promidžbenih i drugih poslova vezanih uz pružanje potpore obitelji, djeci i mladeži, promoviranju obiteljskih vrijednosti i podizanju kvalitete obiteljskog života.

Programi i aktivnosti centra provode se u suradnji sa Ministarstvom nadležnim za obitelj koje osigurava materijalne troškove i sredstva za plaće minimalnog broja djelatnika, a lokalne i regionalne zajednice dužne su, prema svojim mogućnostima pružiti potporu u provedbi dijela programa od posebnog interesa za lokalnu zajednicu ili sufinanciranjem polovice bruto plaće jednog stručnog djelatnika.

Savjetovalište i sklonište za žrtve obiteljskog nasilja : U proteklih nekoliko godina u porastu je pojavnost nasilja u društvu općenito, a napose nasilja u obitelji (uglavnom nad ženama i djecom) Zahvaljujući djelovanju nevladinih udruga javnost je senzibilizirana za ovu problematiku, što je svakako pridonijelo ublažavanja samog problema, a napose pomoglo zlostavljanim ženama i djeci da nađu privremeno utočište i zaštite se od daljnog zlostavljanja.

Tako je prije osam godina na području grada Zadra osnovana Udruga „Duga“ čije programske aktivnosti podrazumijevaju davanje psihološke i pravne pomoći žrtvama nasilja unutar Savjetovališta, te pružanjem informacija putem SOS telefona. Zbog kompleksnosti problematike, prešlo se na individualni rad s korisnicima , a samim tim došlo je i do potrebe osnivanja skloništa za žrtve nasilja tzv. «sigurne kuće» gdje se privremeno sklanjaju žrtve koje su primorane na izdvajane iz obiteljskog okružja i blizine nasilnika. U Skloništu im se osiguravaju osnovne egzistencijalne potrebe, a provodi se i savjetodavni, psihološki i pravni tretman u cilju ublažavanja posljedica nasilja nad žrtvama, osobito djecom.

Grad Zadar dodijelio je i opremio prostor za Sklonište u koje se može smjestiti nešto više od dvadeset osoba. Kapaciteti su uvijek uglavnom popunjeni, a pored stalnih korisnika (najčešće žena s djecom) smještenih temeljem rješenja Centra za socijalnu skrb, primaju i hitni slučajevi. U udruzi pored stalno angažiranih osoba: pravnik, psiholog i socijalni radnik koji čine interdisciplinarni tim, na raspolaganju je i oko dvadesetak volontera, educiranih i sposobljenih za rad sa zlostavljenim osobama.

Psihosocijalni tretman s počiniteljem obiteljskog nasilja: U praksi se pokazalo da nije dostatno pružit pomoći i skrb samo žrtvama obiteljskog nasilja, nego da je potrebno započeti tretman i sa samim počiniteljima nasilja. Jedan od programa koji se provodi u suradnji sa Caritasom Zadarske nadbiskupije upravo je usmjeren na pružanje stručne pomoći počiniteljima obiteljskog nasilja. Glavni cilj tog programa je naučiti nasilnika da u kriznoj situaciji prepozna svoje emocionalno stanje prije no što dođe do nasilničkog ponašanja, da preuzme odgovornost za kontrolu svog ponašanja, te da nauči alternativne, socijalno poželjne i nenasilne oblike ponašanja, zatim da promjeni stavove o odnosima u braku i obitelji čime dolazi do značajnog smanjenja pojavnosti nasilničkog ponašanja unutar rizičnih i disfunkcionalnih obitelji.

Pomoć djeci smještenoj u Domu za odgoj djece i mlađeži Zadar: Dom za odgoj djece i mlađeži Zadar skrbi o djeci i mladima koji dolaze iz rizičnih obitelji (alkoholizam i opojne droge, bolesti, teži oblici siromaštva itd). Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi pokriva sve troškove Doma. Već duži niz godina uočeno je da su djeca po završetku tretmana koji u pravilu koincidira s završetkom srednje škole, prepuštena sama sebi. Zbog toga je Grad Zadar za potrebe resocijalizacije i osamostaljenja takve djece Domu dodijelio jedan stan, a od početka 2010. godine započelo se s uplaćivanjem životnog osiguranja najugroženijoj djeci Doma kao važna potpora u procesu osamostaljenja kad izađu iz tretmana Doma.

Prema planu ravnateljice Doma od sedamnaestoro najugroženije djece dva štićenika osigurana su sredstvima iz proračuna Grada Zadra, a osiguranje preostalih štićenika, bez potrebnog obiteljskog suporta podmirivat će se sredstvima drugih donatora.

Zaštita materinstva i mentalnog zdravlja djeteta: Na području grada Zadra već se par godina provodi tečaj pripreme roditelja za porod i roditeljstvo, a organiziran je u suradnji Udruge za obitelj i roditeljstvo «Izvor», Odjela ginekologije Opće bolnice Zadar. Tečaj provode stručne osobe koje rade na odjelu u suradnji sa educiranim volonterima. Cilj programa je da se putem rada u radionicama mladi roditelji educiraju o porodu kao prirodnom procesu, zatim uključivanje očeva u sam tijek poroda i ranog roditeljstva, te rad na podizanju stope dojenja, a samim tim i razine zdravlja majki i djece. Pored navedenih aktivnosti na odjelu pedijatrije Opće bolnice Zadar permanentno se provodi akcija «Za osmijeh djeteta u bolnici» čiji je cilj promicanje i primjena humanijeg bolničkog liječenja, putem organiziranja društveno-zabavnih sadržaja sa djecom i za djecu, putem poticanja igre i aktivnosti među djecom, te oplemenjivanja i opremanja bolničkog ambijenta.

Donacije udrugama i ustanovama s područja socijalne skrbi: Već dugi niz godina Grad ostvaruje dobru suradnju s nevladinim sektorom, odnosno udrugama građana i društveno-humanitarnim organizacijama. Dosadašnja iskustva su uglavnom pozitivna, jer su aktivnostima udruga obuhvaćene i takve vrste pomoći građanima koje poboljšavaju i obogaćuju postojeće mjere i propise vladinog sektora, kao što su:

- **Gradsko društvo Crvenog križa:** Dobrovoljno davalanstvo krvi, Prva pomoć i zaštita zdravlja, Humanitarna pomoć, Rad s pomlatkom i mlađeži, Služba traženja i interveniranja u kriznim situacijama
- **Caritas Zadarske nadbiskupije:** Boravak za djecu koja žive u rizičnim obiteljima, Psihosocijalni tretman pacijenata oboljelih od psihoteze, Kućna njega, Prihvatilište za beskućnike, Program „Pro Vita“ (odvraćanje trudnica od pobačaja i pomoć majci i djetetu nakon poroda) itd.
- **Udruga osoba oštećena sluha**
- **Udruga slijepih Zadarske županije**
- **Aktivnosti »manjih udruga:** Udruga za promicanje prava osoba s invaliditetom, Udruga invalida rada grada Zadra, „Udruga 4+“, Udruga socijalnih radnika, Udruga «Ruka prijateljstva», Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije.

Volonterski centar

Volunterstvo (ili dobrovoljni/dragovoljni rad) je jedan od kamena temeljaca civilnoga društva, jer ozivljava najplemenitija stremljenja čovječanstva zauzimanje za mir, slobodu, mogućnost izbora, sigurnost i pravičnost za sve ljudе. Volonter (dobrovoljac ili dragovoljac) je osoba koja dragovoljno i besplatno obavlja neki rad ili službu izvan svog redovitog zanimanja u određenoj trajnosti za dobro drugih osoba, neke zajednice ili društva općenito. U svijetu je volonterski rad izuzetno vrednovan i tražen, te je gotovo obavezna preporuka za daljnje školovanje i zapošljavanje, a naravno i važan čimbenik u vrijeme političkih, ekonomskih i ekoloških kriza s kojima se svakodnevno suočavamo. Volontiranje kao društveni fenomen doprinosi pojaćanjom sudjelovanju građana u društvenom životu, pomaže stvaranju lokalnih mreža i stvara osjećaj odgovornosti za rješavanje problema koji postoje u zajednicama. Dakle, volontiranje je jedan od načina socijalnog uključivanja i integracije. Volontersko djelovanje stvara prostor u kojem ljudi, bez obzira na nacionalnost, religiju, socioekonomski status i dob, mogu doprinijeti stvaranju pozitivnih promjena u društvu. Tijekom 2013. godine započet će se s ozbiljnim aktivnostima za osnivanje Volonterskog centra. U programe Centra bit će uključen veliki broj relevantnih ustanova i pojedinaca zainteresiranih za ovu vrstu društvenog angažmana. Nakon ishođenja odgovarajućeg prostora i angažiranja jedne osobe barem na pola radnog vremena uslijediti će medijska kampanja, istraživanje ponude i potražnje za volontiranjem i u konačnici, nadamo se urođiti korisnim, i učinkovitim poslom od interesa za cijelu zajednicu.

III. POMOĆ I ZAŠTITA OSOBA S INVALIDITETOM I DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU – DV „LATICA“

U Hrvatskoj ima oko 430 000 osoba s invaliditetom, (u svijetu 650.000.000). Prema podacima Ureda državne uprave na području Zadarske županije živi 14.335 osoba s invaliditetom (8,84% u odnosu na ukupan broj stanovnika) od čega su 5.658 žene, a 8.677 muškarci. Najveći broj ih je sasvim pokretanjih 75 % (10 693) dok je 21% su ograničeno pokretni, a tek 4% osoba s invaliditetom su ili ograničeno pokretni i kreću se uz pomoć invalidskih kolica (1% ili oko 200 osoba) ili su pak trajno nepokretni (3% ili 394 osoba). Od ukupnog broja osoba s invaliditetom gotovo 40% su osobe starije od 65 godina, a još veća je zastupljenost iste populacije kad su u pitanju trajno nepokretne osobe, njih 71 %. Prema uzroku invalidnosti najviše su zastupljeni invalidi zbog nastanka različitih oboljenja kojih je 43%, invalida rada ima 26%, invalida iz Domovinskog i II svjetskog rata ima 15% itd.

Neznanje, nemar, praznovjerje i strah društveni su čimbenici koji su tijekom povijesti izolirali osobe s invaliditetom usporavajući njihov napredak. Posebno se to odnosi na trajno nepokretne invalide i one koji se kreću uz pomoć kolica ili štaka. Danas je situacija bitno drugačija, svi invalidi imaju ista prava kao i drugi građani i puno ljudsko dostojanstvo što se potvrđuje usvajanjem posebnih dokumenata koji reguliraju prava osoba s invaliditetom (Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe, Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom... a i mnogi drugi propisi pretrpjeli su promjene s ciljem izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom).

U tom smislu i Grad Zadar poduzeo je niz aktivnosti kako bi se život osoba s invaliditetom u gradu Zadru učinio što dostojanstvenijim. Sustavno i kontinuirano se uklanjuju barijere kako bi svi sadržaji u gradu ravnopravno bili dostupni i osobama s invaliditetom; postavljaju se rampe ili se prilagođavaju rubnjaci kako bi se osobe s težim invaliditetom mogle nesmetano kretati po javnim prometnicama i površinama, na Vitrenjaku je izgrađeno kupalište za teško pokretne osobe i osobe koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica, za istu kategoriju invalida na plaži Kolovare ugrađena je dizalica za spuštanje u more, a u zatvorenom bazenu na Višnjiku montirana je također posebna dizalica za ulazak u bazen. Nadalje, nabavljen je vozilo za prijevoz osoba s invaliditetom, a u suradnji s udrugama građana provodi se niz programa i projekata usmjerenih na poboljšanje životnih uvjeta i izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Za izvršenje aktivnosti iz Programa pomoći i zaštite za osobe s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju planirana sredstva za razdoblje 2012-2013. Godinu prikazana su u sljedećoj tablici:

TABLICA 3.

Red. broj	Glava 0420: Zaštita osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju	Proračun 2012.	Proračun 2013.	Projekcija 2014.
1.	Centar „Mocire“ (Centar za odgoj, obrazovanje, smještaj i rehabilitaciju osoba s teškoćama u razvoju)	1.900.000,00	3.000.000,00	0,00
1.1.	Završetak građevinskih radova	1.900.000,00	1.900.000,00	0,00
1.2.	Izgradnja trafostanice	0,00	750.000,00	0,00
1.3.	Uredska oprema i namještaj	0,00	350.000,00	0,00
2.	Mobilnost osoba s invaliditetom	225.000,00	225.000,00	235.000,00
2.1.	Održavanje kupališta za osobe s invaliditetom na Vitrenjaku	65.000,00	65.000,00	75.000,00
2.2.	Programi habilitacije osoba s mentalnom retardacijom – Udruga „Svjetlo“	100.000,00	100.000,00	100.000,00
2.3.	Udruga „Down sindrom“	45.000,00	45.000,00	45.000,00
2.4.	OŠ Voštarnica	15.000,00	15.000,00	15.000,00
3.	Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju „Latice“	4.246.000,00	4.111.800,00	4.120.000,00
3.1.	Rashodi za zaposlene	3.338.000,00	3.294.000,00	3.300.000,00
3.2.	Materijalni rashodi	908.000,00	817.800,00	820.000,00
UKUPNO Glava 0420		6.371.000,00	7.336.800,00	4.355.000,00

Obrazloženja:

Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju « Latica »: Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju « Latica » specijalizirana je predškolska ustanova čiji je osnivač Grad Zadar. U ustanovi se provode posebni edukacijsko-rehabilitacijski programi za djecu koja imaju probleme s motoričkim oštećenjima, sniženim intelektualnim sposobnostima, oštećenjima vida, oštećenjima sluha, poremećajima govorno-jezičnog razvoja i komunikacije, poremećajima osobnosti, poremećajima u ponašanju, autizmom i višestrukim teškoćama. Cilj rada je osigurati uvjete za poticanje socijalnog, emocionalnog, intelektualnog i tjelesnog razvoja, odnosno različitim edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima pripremiti djecu za adekvatnu školu. Ustanova provodi dnevne aktivnosti, bez smještaja i primarni joj je cilj osigurati život djeteta s teškoćama u razvoju u njegovoj domicilnoj sredini, u okruženju svoje najprirodnije i najvažnije zajednice – obitelji. Pedagoškim programima u školskoj 2011/112 godini bit će obuhvaćeno oko 83 djece. Najveću stavku finansijskog plana DV »Latica» čine rashodi za zaposlene, što se osigurava iz proračuna Grada Zadra (defektolozi - odgojitelji, i rehabilitatori, logopedi, psiholozi, fizioterapeuti i medicinske sestre). Ostale materijalne rashode osigurava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, općine i gradovi odakle dolaze pojedina djeca, a dio sredstava osigura se i iz različitih donacija, odnosno pojedinim prigodnim akcijama humanitarnog karaktera. Izmjenom Zakona o financiranju predškolskih ustanova, resorno ministarstvo ne uplaćuje više svoj pripadajući dio sredstava izravno predškolskim ustanovama za odgoj djece s teškoćama u razvoju (u ovom slučaju DV Latica), nego ih uplaćuje posredno preko računa osnivača ustanove.

Centar za odgoj, obrazovanje rehabilitaciju i smještaj osoba s posebnim potrebama – završetak izgradnje i opremanje objekta

s posebnim potrebama – završetak izgradnje i opremanje objekta: Tijekom 2013. godine u planu je konačni završetak oko izgradnje i opremanja Centra za odgoj, obrazovanje, rehabilitaciju i smještaj osoba s posebnim potrebama. Usporavanje završnih radova uglavnom su prouzročili brojni podzemni tuneli i slični sadržaji rađeni za potrebe bivše vojske JNA, a pored toga u završnoj fazi je i izgradnja nove trafostanice neophodne za napajanje objekta električnom energijom. Pošto su okončani radovi oko saniranja podzemnih tunela uskoro slijedi opremanje objekta, čime će se konačno stvoriti pretpostavke za preseljenje u nove prostore Dječjeg vrtića za djecu s teškoćama u razvoju „Latica“, i Osnovne škole za djecu s teškoćama u razvoju „Voštarnica“. Osmišljavanje i početak provedbe programa Stacionara za osobe sa težom mentalnom retardacijom i zaštitne radionice prilagođene osobama s posebnim potrebama sa svim pratećim sadržajima u nadležnosti su Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Pristup objektima i mobilnost osoba sa invaliditetom: Sredstvima iz proračuna Grada Zadra 2007. godine na plaži Vitrenjak izgrađeno je sunčalište i rampa za silazak u more osoba s invaliditetom. Taj projekt pokazao se posve opravdanim, tako da je već sad kupališna sezona za teže osobe s invaliditetom bez ove strukture gotovo nezamisliva. Veliki broj osoba s invaliditetom koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica ili uz pomoć druge osobe dolaze na ovu plažu, ne samo iz Zadra nego i iz drugih gradova, pa čak i drugih država, kako bi mogli ravnopravno uživati u blagodatima koje ljeti pružaju more i sunce. Dva studenta i volonteri na stalnoj su usluzi osobama s invaliditetom kako bi mogli ulaziti i izlaziti iz mora i pristupiti do sunčališta i ostalih sadržaja u kompleksu Vitrenjaka.. Po završetku kupališne sezone dijelovi sunčališta se svake godine demontiraju i čuvaju u skladištu. Troškovi oko rampe, pored honorara volonterima podrazumijevaju i redovito održavanje i čišćenje, te osiguranje objekta.

Poboljšanje psihofizičkog stanja osoba s teškoćama u razvoju: Na području grada Zadra već dulje vrijeme djeluju i udruge koje se bave problematikom osoba s teškoćama u razvoju. Cilj im je da se radom u skupinama, kroz radionice očuvaju njihova teško stekena znanja i vještine te razviju nove, kako bi imali više samopouzdanja i sigurnosti za sretniji i sadržajniji život unutar vlastitih obitelji i u široj društvenoj zajednici. Uz neposredan rad s korisnicima, njihovim roditeljima radi se i na senzibilizaciji javnosti kako bi se promjenila stereotipna shvaćanja oko stanja, potreba i sposobnosti osoba s teškoćama u razvoju.

Ova aktivnost provodit će se putem realizacije ponuđenih programa udruga:

- Udruge za Down sindrom
- Udruge za pomoć osobama s mentalnom retardacijom «Svetlo»,
- Osnovnom školom „Voštarnica“
- Udruga za terapijsko jahanje „Vihor“

IV. PROGRAMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstveni programi usmjereni su uglavnom na preventivnu zdravstvenu zaštitu, s posebnim naglaskom na prevenciju ovisnosti te na pomoć zdravstvenim ustanovama, nabavom nužno potrebne medicinske opreme, ali i potporom u gradnji i opremanju prostora.

Osnovni cilj zdravstvenog programa je promicanje zdravih načina življenja djece, mlađeži, žena, osoba sa invaliditetom, oboljelih, kao i unapređenje kvalitete i dostupnosti liječenja.

Posebni ciljevi zdravstvenih programa su : sustavno praćenje relevantnih zdravstvenih pokazatelja kao osnove za planiranje aktivnosti, sustavno provođenje preventivnih akcija s ciljem očuvanja i poboljšanja zdravlja , zatim uključivanje što većeg broja građana u zdravstvene programe i poboljšanje standarda u ustanovama zdravstva.

Vodeći uzrok smrtnosti u gradu Zadru, kao i u gotovo svim razvijenim zemljama svijeta, jesu bolesti cirkulacijskog sustava (45%), na drugom mjestu su zločudne novotvorine (25%), zatim slijede bolesti dišnog sustava (8%), bolesti probavnog sustava (7%), te ozljede, trovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (6%). Standardizirane stope smrtnosti od navedenih bolesti u gradu Zadru ipak su niže od stope u Hrvatskoj kao i od stope zemalja Europske regije, osim stope smrtnosti kao posljedice prometnih nesreća. Tijekom posljednjih nekoliko godina u Europskim zemljama, a tako i u Zadru zabilježen je porast stope incidencije raka dojke, vrata maternice i raka debelog crijeva kod žena, a raka dušnica i pluća, prostate i debelog crijeva kod muškaraca te depresije kod oba spola.

Za izvršenje aktivnosti iz Programa zdravstvene zaštite za razdoblje 2012-2013. godinu prikazana su u slijedećoj tablici:

TABLICA 4.

Red. broj	Glava 040: Programi zdravstvene zaštite	Proračun 2012.	Proračun 2013.	Projekcija 2014.
1.	Sufinanciranje potreba u javnom zdravstvu	795.000,00	665.000,00	865.000,00
1.1.	Ispitivanje kvalitete hrane i briseva predmeta i ruku u dječjim vrtićima	100.000,00	100.000,00	100.000,00
1.2.	Zaštita životinja	550.000,00	425.000,00	625.000,00
1.2.a)	Veterinarski higijeničar	75.000,00	75.000,00	75.000,00
1.2.b)	Hvatanje, sklanjanje i daljnja skrb o napuštenim i izgubljenim psima	225.000,00	250.000,00	350.000,00
1.2.c)	Izgradnja novog Skloništa za životinje	250.000,00	100.000,00	200.000,00
1.3.	Prevencija rizika nastanka bolesti cirkulacijskog sustava	35.000,00	0,00	0,00
1.5.	Dežurstva pedijatara nedjeljom i u dane blagdana	80.000,00	80.000,00	80.000,00
1.6.	Poboljšanje zdravstvene zaštite na zadarskim otocima	0,00	30.000,00	30.000,00
1.7.	Disperzija ordinacija opće/obitelj. medicine po mjesnim odborima	30.000,00	30.000,00	30.000,00
2.	Pomoć Općoj bolnici Zadar	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00
3.	Prevencija i borba protiv bolesti ovisnosti o opojnim drogama	605.000,00	605.000,00	650.000,00
3.1.	Kampanja protiv ovisnosti o opojnim drogama	80.000,00	80.000,00	80.000,00
3.1.a)	<i>Usluge promidžbe i informiranja</i>	30.000,00	30.000,00	30.000,00
3.1.b)	<i>Intelektualne usluge</i>	20.000,00	20.000,00	20.000,00
3.1.c)	<i>Tekuće donacije u novcu</i>	30.000,00	30.000,00	30.000,00
3.2.	Osmišljavanje slobodnog vremena	40.000,00	40.000,00	50.000,00
3.3.	Školski preventivni programi	200.000,00	200.000,00	200.000,00
3.4.	Aktivnosti udruga građana s područja prevencije ovisnosti	240.000,00	240.000,00	250.000,00
3.6.	Prevencija širenja zaraznih bolesti kod intravenoznih ovisnika	15.000,00	15.000,00	20.000,00
4.	Savjet mladih grada Zadra	30.000,00	30.000,00	50.000,00
5.	Pomoć u stručnom usavršavanju zdravstvenih djelatnika	140.000,00	40.000,00	50.000,00
5.1.	Sufinanciranje specijalizacija dr. med. (psihijatrija i med. rada)	100.000,00	0,00	0,00
5.2.	Potpore u održavanju stručnih skupova	40.000,00	40.000,00	50.000,00
6.	Sufinanciranje udruga oboljelih od kroničnih bolesti	180.000,00	180.000,00	200.000,00
UKUPNO ZDRAVSTVO:		3.220.000,00	2.990.000,00	3.265.000,00

Obrazloženja:

Ispitivanje ispravnosti hrane te briseva ruku i predmeta u dječjim vrtićima Pored subvencije boravka djece u predškolskim ustanovama lokalne zajednice dužne su, sukladno Zakonu o hrani (NN 105/02) finansirati i ispitivanje kvalitete i ispravnosti hrane te mikrobiološke čistoće briseva ruku i predmeta, a s ciljem prevencije i zaštite zdravlja djece koja borave u jaslicama i vrtićima. Ove usluge provodi Služba za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Zadar, a u skladu sa odredbama Pravilnika o normativima mikrobiološke čistoće i metode njenog određivanja. Sredstva se uplaćuju na račune dječjih vrtića, a na temelju periodičnih izvješća.

Veterinarsko-higijenski servis: Ova aktivnost podrazumijeva „neškodljivo uklanjanje lešina životinja i dezinfekciju mjesta uginuća s javnih površina grada Zadra“. Provodi je Veterinarska stanica Zadar, a na temelju provedenog natječaja i Ugovora o nabavi higijeničarske službe, zaključenog između Grada Zadra i Veterinarske stanice Zadar.

Aktivnosti Sklonište za napuštenе pse i mačke i izgradnja novog: Napušteni psi i mačke pojavom na javnim mjestima svakodnevno ugrožavaju izgled higijenu grada, a zbog moguće bjesnoće predstavljaju i opasnost za sigurnost i zdravlje građana. Od listopada 2011. godine, zbog izmjene odredbi Zakona o zaštiti životinja, Veterinarska stanica nije više mogla obavljati poslove hvatanja niti smještanja napuštenih i izgubljenih životinja, tako da će u nadležnosti Veterinarske službe ostati samo sklanjanje lešina životinja s javnih površina i dezinfekcija mjesta uginuća, a poslove hvatanja i daljnje skrbi za životinje obavljati će pravna osoba koja za to ima posebna ovlaštenja Uprave za veterinarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede. Budući da Društvo za zaštitu životinja Zadar koje koristi improvizirano sklonište za životinje na Žmircima ne udovoljava niti približno kriterijima Pravilnika za izgradnju azila pse i mačke, uskoro će se provesti javni natječaj za obavljanje poslova hvatanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih pasa. Usprkos tome novo skloništa za životinje nastaviti će se graditi na lokaciji pored ceste na izlazu iz Bokanja prema Pagu. Tijekom 2013. godine bit će nužno, prvenstveno raznim donacijama (materijal, radovi, oprema) osposobiti sklonište za prihvatanje pasa koji su već nekoliko godina smješteni neposredno pored križanja cesta na zapadnom izlazu iz zadra prema Ninu (Žmirci).

Dežurstvo pedijatara nedjeljom: Dežurstva pedijatara subotom regulirana su aktima HZZO i obavljaju se u ordinacijama pojedinih pedijatara, dok za nedjelje nije nađeno odgovarajuće rješenje zbog čega su roditelji primorani za eventualne intervencije djecu voditi na Hitnu medicinsku pomoć, što nije dobro rješenje. Naime, u čekaonicama HMP-a nedjeljom stvaraju se velike gužve, a korištenjem istih prostora i opreme te uslijed smanjenog imuniteta djece, moguć je prijenos pojedinih zaraznih bolesti na djecu, poglavito u ljetnom periodu za vrijeme visokih temperatura ili zimi kada su učestale pojave prehlada ili epidemije gripe.

Zbog svega navedenog, i činjenice da Dom zdravlja nema osigurana sredstva za ovu aktivnost, obvezu podmirivanja troškova za ovu aktivnost preuzimaju Grad Zadar (80.000,00 kn) i Zadarska županija (40.000,00 kn), što je regulirano Sporazumom o sufinanciranju dežurstava pedijatara, zaključenom između Grada Zadra, Zadarske županije i Doma zdravlja Zadar nadnevka 25. Siječnja 2011. Godine.

Adaptacija i uređenje otočkih ambulanti:

Većina od ambulanti na zadarskim otocima smještene su u starijim zgradama, zbog čega ih treba s vremenom na vrijeme uređivati ili u cijelosti adaptirati.. Tako su u posljednjih nekoliko godina sredstvima iz proračuna Grada Zadra obnovljene ambulante na otoku Olibu, u Brguljama i Zapuntelu na otoku Molatu. Tijekom 2013. godine nastaviti će se sa istom praksom poboljšanja zdravstvene zaštite na zadarskim otocima za što se u proračunu osigurava iznos od 30.000,00 kn. Grad Zadar u suradnji s Domom zdravlja Zadar provodi aktivnosti vezane za izbor izvođača radova i nadzor nad izvođenjem radova.

Disperzija ordinacija opće/obiteljske medicine po mjesnim odborima: Poznato je da je najveći broj ambulanti, poglavito ambulanti opće/obiteljske medicine, skoncentriran u užoj gradskoj jezgri, što predstavlja problem s jedne strane stvaranjem dodatnih prometnih gužvi na Poluotoku, a s druge strane i problem nedovoljne dostupnosti zdravstvene skrbi starijim i teže pokretnim osobama koje žive u rubnim dijelovima grada. Stoga je donesena Odluka Grada Zadra kojom će se poticati disperzija ambulanti opće/obiteljske medicine po mjesnim odborima gdje one još ne postoje, a gdje živi više od 12.000 stanovnika: MO Gaženica, Ploče i Dračevac (3448 stanovnika), zatim MO Smiljevac i Crvene kuće (5.719 stanovnika), MO Kožino i Petrčane (1.406 stanovnika) te MO Diklo (1.794 stanovnika). Otvaranje ili izmještanje ambulanti provodi se u koordinaciji između Grada Zadra, Zadarske županije i Doma zdravlja Zadar ili koncesionara pojedinih ambulanti. Pored novoizgrađenih, odnosno izmještenih ambulanti na Meladi i Gaženici. Tijekom 2013. godine u planu je uređenje ambulante u Kožinu.

Pomoć Općoj bolnici Zadar: U proteklih desetak godina iz Proračuna Grada Zadra nabavljeno je niz dijagnostičkih aparata i uređaja (ultrazvučni aparati, digitalni kolor dopler, perimetar, mikroskopi za pojedine odjele, kolonoskop i gastroskop, CT aparat, magnetska rezonanca...), a ulagana su sredstva i u financiranje i opremanja nove bolničke kuhinje, izgradnju odjela psihijatrije, neurologije, centralne bolničke sterilizacije, projektiranje Poliklinike itd. čime je značajno podignut standard i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga u Općoj bolnici Zadar.

Budući da su istekom 2010. Godine prestale i zadnje obveze plaćanja iz prethodno navedenog, na zahtjev OB Zadar dana je suglasnost i za nabavu angio sale za Odjel radiologije, jer uređaj koji se do sada koristio nabavljen je prije gotovo dvadeset godina i tehnološki je u potpunosti zastario. Nabavkom ovog uređaja omogućeno je proširenje dijagnostičkih zahvata koji se do sad nisu mogli obavljati u OB Zadar. Osim toga korištenjem ovog uređaja značajno se smanjio broj invazivnih kirurških zahvata, što je rezultiralo skraćenjem boravka u bolnici i smanjenju troškova stacionarnog liječenja bolesnika. Vrijednost ovog uređaja iznosi 5.500.000,00 kn, što će se otplaćivati tijekom trogodišnjeg razdoblja. Za otplatu treće i ujedno posljednje rate tijekom 2013. godine osigurava se iznos od 1.500.000,00 kn.

Primarna prevencija i borba protiv bolesti ovisnosti : Grad Zadar zajedno sa ostalim priobalnim gradovima hrvatske već nekoliko godina za redom zauzima jedno od vodećih mesta po pitanju zlouporaba opojnih droga. U službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje registrirano je oko 1.300 ovisnika s područja Zadarske županije, a tijekom jedne godine njih oko 400 do 500 javlja se na liječenje supstitucijskom terapijom (metadon ili subotex). Eksperimentatori sa alkoholom i „lakšim drogama“ sve su mlađi, a opijatski ovisnici sve kasnije se javljaju na tretman liječenja. U suradnji sa Službom za ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo, školama, roditeljima, udrugama građana i drugim ustanovama u 2012/3 godini provodit će se niz aktivnosti s ciljem da se takvo stanje promijeni na bolje. Pored toga u porastu je i pojava tzv. „tihih ovisnosti“ koje podrazumijevaju ovisnost o alkoholu odnosno prigodnom opijanju mlađih, klađenju, kocki, igrama na sreću, pretjeranom sjedenju ispred televizora i računala itd. U porastu je i nasilje i zlostavljanje među mladima i nad mladima. Svemu tome će se dati prioritet kako bi se te pojavnosti smanjile.

PROMIDŽBA I INFORMIRANJE:

- promicanje zdravlja i zdravih stilova življenja, putem medija, organiziranjem predavanja, okruglih stolova, tribina itd.
- provedba programa obilježavanja prigodnih nadnevaka vezanih za promicanje zdravlja; međunarodni dan nepušenja, međunarodni dan i međunarodni mjesec borbe protiv ovisnosti, svjetski dan mlađeži, svjetski dan zdravlja...
- nastavak kampanje o suzbijanju zlouporabe opojnih droga pod nazivom „Tu među nama“
- Objava javnih poziva za prikupljanje programa s područja prevencije i suzbijanja zlouporabe opojnih droga i programa za djecu i mlade

INTELEKTUALNE USLUGE:

- osmišljavanje idejnih rješenja za prigodne plakate i ostale promidžbene materijale
- honorari za predavače pojedinih stručnih predavanja o suzbijanju zlouporabe opojnih droga (zdravstveni sustav, školski sustav, nevladin sektor...) i izradi elaborata o inovacijama na području borbe protiv ovisnosti sa svim štetnim posljedicama,
- epidemiološko istraživanje o pojavnosti opojnih droga kod mlađih u gradu Zadru.

TEKUĆE DONACIJE U NOVCU: Obiteljski centar dostavio je prijedlog za provedbu programa prevencije ovisnosti i suzbijanja neprihvatljivog ponašanja mlađih (pored ovisnosti o drogama i ovisnost sve učestalije su prisutne i ovisnosti o igrama na sreću (kladijnice i kocka), o video igricama i internetu, nekontroliranoj prehrani i opijanju, nekontroliranoj kupovini realno nepotrebnih stvari, itd.) za koje nisu osigurana sredstva iz proračuna resornog ministarstva. Budući da Centar raspolaže educiranim stručnim osobama, kvalificiranim za realizaciju takvih programa koji zacijelo mogu rezultirati smanjenju tih pojava njihov prijedlog uvršten je u proračun.

Osmišljavanje slobodnog vremena mlađih: Ova aktivnost podrazumijeva afirmaciju športa i športskih aktivnosti kao izvora životne radosti djece i mlađih, organiziranjem prigodnih športskih susreta pod motom «športom protiv droge», zatim poticanje volonterstva građanskog aktivizma mlađih, čime će se mlađi aktivnije uključivati u rješavanje problema unutar zajednice, a ujedno udaljavati od nepoželjnih i rizičnih ponašanja te podržavanje programa udruga mlađih čije su osnovne aktivnosti usmjerene na korištenje slobodnog vremena.

Školski preventivni programi - „Treninj životnih vještina“: Škola je najvažniji u društvu organizirani sustav koji može ispraviti barem dio odgojnih propusta obitelji. Također je to jedini društveni sustav koji na jednom mjestu može okupiti gotovo svu djecu, njihove roditelje i mnoge stručnjake drugih ustanova na razini lokalne zajednice. Prema Nacionalnoj strategiji školski preventivni program koncipiran je kao integralni dio odgojno-obrazovnog procesa koji u najvećoj mjeri neposredno provodi postojeći stručni kader u školama. Temeljni mu je cilj u interesu zaštite zdravlja smanjiti interes djece i mladeži za iskušavanje sredstava ovisnosti. Stoga je svaka škola bila dužna sukladno svojim specifičnostima i uzrastu učenika izraditi svoj program prevencije ovisnosti. Međutim, u praksi se pokazalo da se pojedine škole ne pridržavaju odredbi iz Nacionalne strategije i da se program provodi neujednačeno. Stoga se od početka 2011. godine u partnerstvu Zadarske županije, Grada Zadra, Zavoda za javno zdravstvo i škola, provoditi jedinstveni Školski preventivni program nazvan „Učenje socijalnih vještina“. Program neposredno provodi i za njegovu provedbu snosi odgovornost Služba za mentalno zdravljie, prevenciju i liječenje ovisnosti ZJZ Zadar uz angažman volontera-studenata sa Sveučilišta u Zadru, a uz finansijsku potporu Grada Zadra i Zadarske županije.

Pomoć udrugama građana i ustanovama čiji su programi vezani za borbu protiv bolesti ovisnosti
: Udruge građana važan su segment u provedbi gradskog programa usmjerenog na suzbijanje zlouporabe opojnih droga. Svojim aktivnostima pokrivaju vrlo širok spektar djelovanja, od primarne i sekundarne do tercijarne prevencije ovisnosti o opojnim drogama, a obuhvaćaju i programe resocijalizacije i rehabilitacije izlječenih ovisnika. Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra svim takovim udrugama pruža finansijsku potporu za provođenje njihovih programa.

- Udruga «Porat» - udruga apstinenata za pomoć pri resocijalizaciji
- Udruga «CINAZ»- udruga za izvannastavne i izvanškolske aktivnosti
- Udruga „Nada“- okuplja roditelje i članove obitelji ovisnika o opojnim drogama,
- Udruga «Zadar snova» - udruga za informiranje, educiranje i osvjećivanje mladih
- Komuna «Mondo nuovo» - priprema, upućivanje i liječenje ovisnika o opojnim drogama
- Komuna «Cenacolo»- priprema, upućivanje i liječenje i ovisnika o opojnim drogama
- Re-To centar, apstinenti i ovisnici u radno okupacijskom tretmanu liječenja
- Caritas – programi prevencije ovisnosti i neprihvatljivog ponašanja kod mladih
- Crveni križ Zadar - programi zamjene narko- pribora te savjetovalište za ovisnike
- Klub liječenih alkoholičara
- Obiteljski centar, brojni programi prevencije ovisnosti , neprihvatljivog ponašanja mladih, suzbijanja obiteljskog nasilja itd
- Zavod za javno zdravstvo Zadar-Služba za ovisnosti - programi prevencije ovisnosti
- Dom zdravlja i ambulante primarne zdravstvene zaštite- „Metadonski program“
- Studentsko savjetovalište

Prevencija širenja zaraznih bolesti kod intravenoznih ovisnika o opojnim drogama

Poznata je činjenica da je preko 50% intravenoznih ovisnika zaraženo jednim od virusa hepatitisa B ili C a u zadnje vrijeme pojavljuje se zaraza i virusom HIV-a te da se ta zaraza, već korištenim špricama i iglama prenosi na još uvijek zdrave i nezaražene ovisnike. Da bi se prijenos zaraze sveo na najmanju moguću mjeru omogućeno je svim intravenoznim ovisnicima da mogu zamijeniti korištene za sterilizirane igle i šprice ili naprosto besplatno uzeti nove. Također budući da se dio zaraznih bolesti širi i putem seksualnih odnosa omogućeno je besplatno uzimanje i kondoma i higijenskih maramica.

Savjet mladih Grada Zadra: Odlukom Gradskog vijeća od 20. siječnja 2010. godine izabrani su članovi prvog saziva Savjeta mladih Grada Zadra, a protokom dvije godine proveden je javni poziv za sastavljanje drugog saziva Savjeta mladih. Novi saziv održao je konstituirajuću sjednicu i nastavio sa radom. U ovom trenutku, izrada Programa djelovanja za mlade je u samoj završnici i očekuje se njegovo usvajanje i prezentacija javnosti. Djelovanje Savjeta mladih već do sad se pokazalo kao učinkovit način prepoznavanja i rješavanja pitanja i potreba mladih u gradu Zadru.

Održavanje stručnih skupova: Tijekom godine organizira se niz iznimno korisnih stručnih skupova s područja zdravstva i socijalne skrbi. Ponekad se stručni skupovi održavaju izvan Zadra, ali najčešće se radi o skupovima koji se održavaju se u našem gradu, nisu na vrijeme planirani i takvog su značenja da ih je iz više razloga uputno finansijski podržati.

Financiranje programa udruga za pomoć oboljelima: Suočavanje s pojedinim bolestima kod određenog broja osoba često je popraćeno velikim stresom, pa i sam tijek liječenja i prilagodbe na kronične i teško izlječive bolesti zna biti traumatičan. U takovim situacijama veliku korist i potporu oboljelima pružaju osobe koje su već prošle taj put, a okupljene su kroz udruge oboljelih od različitih vrsta bolesti. Pored toga oboljele osobe u matičnim udrugama dobivaju niz korisnih informacija za njihovo daljnje liječenje i suočavanje s bolešću. Predstavnici udruga, zajedno sa stručnim osobama, prvenstveno liječnicima specijalistima organiziraju javne tribine, okrugle stolove i druge javne manifestacije, a sve s ciljem senzibilizacije javnosti te pomoći u prevenciji, nastanku i liječenju pojedinih bolesti.

- Društvo oboljelih od multiple skleroze Zadar
- Zadarska dijabetička udruga
- Udruga dijaliziranih, transplantiranih i kroničnih bubrežnih bolesnika Zadar
- Udruga Liga protiv raka
- Udruga za osteoporozu Zadar
- Hrvatsko društvo za celijakiju Zadar
- Udruženje medicinskih sestara Zadar
- Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara Zadar
- Hrvatska mreža zdravih gradova
- Akcije dobrovoljnih davalaca krvi
- Hrvatska udruga za prava pacijenta

V. HRVATSKI BRANITELJI

Udruge iz Domovinskog rata svojim programima nastoje promicati značaj Domovinskog rata u cjelini kao i pojedine važne vojno-redarstvene operacije koje su značajno utjecale na tijek rata i konačni ishod koji je rezultirao stvaranjem samostalne i neovisne Republike Hrvatske. Također jednako važan segment njihovih aktivnosti je i pružanje različitih vidova pomoći hrvatskim braniteljima okupljenih u jednoj od udruga proisteklih iz Domovinskog rata.

Za provedbu aktivnosti Programa zaštite hrvatskih branitelja i digniteta Domovinskog rata za razdoblje 2012-2013. Godinu planirana sredstva prikazana su u slijedećoj tablici:

TABLICA 5.

Red. broj	Glava 0440: Hrvatski branitelji	Proračun 2012.	Proračun 2013.	Projekcija 2014.
1.	Pomoć hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji	900.000,00	870.000,00	900.000,00
1.1.	Programi udruga branitelja iz Domovinskog rata	590.000,00	590.000,00	590.000,00
1.2.	Pomoć djeci branitelja iz Domovinskog rata	50.000,00	50.000,00	50.000,00
1.3.	Psihosocijalna pomoć braniteljima iz Domovinskog rata	80.000,00	50.000,00	50.000,00
1.4.	Pomoć pri stambenom zbrinjavanju branitelja iz Domovinskog rata	80.000,00	80.000,00	80.000,00
1.5.	Obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata	20.000,00	20.000,00	50.000,00
1.6.	Održavanje grobnica i grobnih mjesta poginulih branitelja iz Domovinskog rata	20.000,00	20.000,00	20.000,00
1.7.	Sufinanciranje udruga iz II svjetskog rata i porača	60.000,00	60.000,00	60.000,00
UKUPNO Glava 0440		900.000,00	870.000,00	900.000,00

Obrazloženja:

Udruge iz Domovinskog rata:

- Udruga roditelja poginulih branitelja
- Udruga hrvatskih vojnih invalida iz Dom. Rata Zadar
- Udruga hrvatskih dragovoljaca iz Dom. rata
- Udruga veterana iz Domovinskog rata
- Udruga udovica hrv. branitelja iz Dom. Rata
- Udruga 112. Brigade Zadar
- Udruga hrv. branitelja oboljelih od PTSP-a
- Udruga hrvatskih civilnih stradalnika iz dom. rata
- Udruga Specijalne policije iz Dom. rata
- Udruga žena iz Domovinskog rata
- Udruga maloljetnih dragovoljaca Dom. Rata
- Udruga „Zavjet“-podružnica Zadar
- Udruga Hrvatski bojovnik
- Udruga veterana IV Gardijske brigade iz Domovinskog rata
- Udruga tenkista iz Domovinskog rata
- Udruga veterana Otočkog bataljuna iz Domovinskog rata
- Udruga „Prvi hrvatski redarstvenik“ – podružnica ZD županije
- Gardijsko središte za spec. obuku dočasnika „D.T. Gavran“
- Udruga HIDR-a Zadarske županije

Udruge iz II svjetskog rata i porača

- Udruga antifašističkih boraca i antifašista
- Udruga ratnih i vojnih invalida grada Zadra
- Udruga logoraša antifašista u talijanskom koncentracijskom logoru Molat
- Udruga za stradalnike II svj. rata pod okupacijom Italije i Njemačke 41-45 godine Zadar
- Hrvatski domobran «Udruga ratnih veterana» Zagreb-ogranak Zadar
- Hrvatsko društvo političkih zatvorenika
- Zdrug udruga hrvatskih političkih uznika RH i inozemstva
- Hrvatsko društvo političkih uznika «Ivo Mašina»

Pomoć djeci hrvatskih branitelja: U suradnji s udrugama iz Domovinskog rata povremeno se pruža pomoć djeci hrvatskih branitelja, prvenstveno dodjelom prigodnih božićnih i novogodišnjih poklon paketića ili jednokratnom novčanom potporom u posebno otežanim životnim prilikama obitelji branitelja.

Pružanje psihosocijalne pomoći hrvatskim braniteljima: Ovaj program provode stručne i posebno educirane osobe Centra za psihosocijalnu pomoć stradalnicima iz Domovinskog rata, sredstvima iz proračuna Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i manjim dijelom iz Proračuna Grada Zadra. Pružanjem ovakve vrste pomoći hrvatskim braniteljima smanjen je pritisak na zdravstvene ustanove, a značajno je ublažena i stigmatizacija braniteljske populacije koja je zbog dijagnoze PTSP-a u protivnom primorana boraviti po čekaonicama ambulante psihijatrije OB Zadar ili Psihijatrijske bolnice Ugljan.

Obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata i II svjetskog rata: Tijekom godine uobičajena je praksa da se upriliči obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata kao i II svjetskog rata (akcija „Maslenica“, obljetnica dana osnutka jedne od zadarskih ratnih postrojbi: 112. brigade, 7. domobranske pukovnije, otočkog bataljuna...)

Stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja: Sukladno Zakonu o pravima hrvatskih braniteljima (NN 174/04, čl.40) jedinice lokalne samouprave dužne su stradalnicima Domovinskog rata, korisnici stambenih kredita putem resornog ministarstva, za izgradnju obiteljske kuće u mjestu prebivališta ustupiti bez naknade građevinsko zemljište i komunalno opremanje (elektro priključak, priključak na vodu i odvodnju).

Održavanje grobnih mjesta i grobnica poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata : Budući da je većina lokalnih zajednica uvrstila u svoje proračune plaćanje naknade za održavanje grobnih mjesta i Grad Zadar je udovoljilo traženju Udruge roditelja te se od 2009. godine započelo s plaćanje održavanja grobnih mjesta svim poginulim braniteljima koji su sahranjeni na jednom od zadarskih groblja.

Prema evidenciji kojom raspolazemo, na Gradskom groblju Zadar sahranjeno je 75 poginulih hrvatskih branitelja, na Groblju Belafuža 15, na Groblju Bokanjac 3 i na Groblju Crno 2 poginula hrvatska branitelja. Prema podacima „Nasada“ d.o.o. Zadar, godišnji iznos naknade za održavanje pojedinih grobnica kreće se od 217, 16 do 241,66 kn, što ukupno iznosi oko 20.000,00 kn

VI.

Sredstva za financiranje Programa potreba za socijalnu skrb i zdravstvo osiguravaju se iz Proračuna Grada Zadra za 2013. godinu.

VII.

Ovaj Program objaviti će se u „Glasniku Grada Zadra“, a stupa na snagu 1. siječnja 2013. godine.

*Klasa:550-01/12-01/01
Ur.broj:2198/01-2/1-12-3
Zadar, _____ 2012. godine*

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PREDSJEDNIK

Živko Kolega, dr.med